

Začiatky s kinofilmom

V **Záhorskom osvetovom stredisku** v rámci vzdelávania prebiehal v mesiacoch júl až december roku 2020 fotografický workshop zameraný skôr na technickú stránku vyvolávania negatívneho kinofilmu pod názvom **Základy čiernobielej analógovej fotografie**.

Na stretnutiach sa účastníci oboznámili v teoretickej časti so základnou históriou vzniku fotografie, s ukázkami prác známych fotografov, popísaním a vysvetlením procesu vyvolania filmového negatívu, postupu práce, základmi chemických vlastností a reakcií; fyzikálnych vplyvov na vyvolávanie. V praktickej časti pristúpili k samotnému založeniu filmu do fotoaparátu a predstaveniu základných nastavení expozície podľa expozičného trojuholníka, keďže nastavenie citlivosti ISO mali všetci rovnakú pri použití identického filmu Ilford HP5/400. Témy na tomto workshope neboli určené a každý z účastníkov si našiel predmet svojho záujmu sám a nafotil dva filmy po 36 políčkach. Treba dodať, že nie vždy išlo všetko podľa predstáv a vzhľadom na použitú techniku fotografických prístrojov, ktorú si účastníci priniesli či im bola zapožičaná /PENTAX ME Super, SMENA 8M, LEICA M6, Kiev 4 či Praktika MTL 5B/ a oboznamovaní sa s ňou nebolo každé jedno políčko exponované správne. Cieľom bolo zoznámenie sa s problematikou analógovej fotografie, aby si každý vyskúšal tento proces. Preto bola dôležitá samostatná práca a individuálny prístup ku každému účastníkovi.

„V tvorivej dielni „Začiatky čiernobielej analógovej fotografie“ sme sa zamerali na vyvolanie 35mm kinofilmu značky HP5 plus Ilford (400ISO) nafoteného analógovým fotoaparátom tradičnou metódou vyvolaním v tanku pomocou vývojky a ustaľovača. Použili sme práškovú vývojku Fomadon Excel, ktorej hlavnou zložkou je Sodium tetraborate decahydrate, Trisodium nitrilotriacetate a Dimezone S. Vyvolávací čas v tejto kombinácii bol 8,5 min. Potom sa negatív prepláchal čistou vodou a ustálil. A to 10 minút prípravkom Fomafix, ktorý je univerzálny pre filmy aj papiere a jeho hlavnou zložkou je ammonium thiosulphate. Neskôr sme už negatívy oskenovali a spracovali digitálnou formou. Na workshope sa zúčastnil deväť fotografi, pričom každý mal k dispozícii 2 kusy 36 obrázkových kinofilmov. Tému si vybral každý podľa vlastných preferencií. Účastníci sa aktívne zapojili do tvorby a procesu,

Začátky s kinofilmem

V **Záhorském osvětovém středisku** Senica probíhal v měsících červenec až prosinec 2020 workshop zaměřený především na technickou stránku vyvolávání negativů kinofilmu pod názvem **Základy černobílé analogové fotografie**. Na setkáních se účastníci seznámili v teoretické části se základní historií vzniku fotografie, s ukázkami prací známých fotografů, popsáním a vysvětlením procesu vyvolávání filmového negatívu, s postupem práce, základy chemických vlastností a reakcí, s fyzikálními vlivy na fotografování. V praktické části přistoupili k výuce vlastního založení filmu do fotoaparátu a představení základních nastavení expozice podle expozičního trojúhelníku, ačkoliv nastavení citlivosti ISO měli všichni stejné při použití identického filmu Ilford HP5/400. Témata nebyla na tomto workshupu určena a každý z účastníků si našel předmět svého zájmu sám tak, aby nafotil 2 filmy po 36 políčkách. Je třeba dodat, že ne vždy šlo všechno podle představ vzhledem k používaným fotografickým přístrojům, které si účastníci přinesli, nebo jim byly zapůjčené /PENTAX ME Super, SMENA 8M, LEICA M6, Kiev 4 nebo Praktika MTL 5B/. Díky tomu, že se s těmito přístroji účastníci teprve seznamovali, nebylo každé z políček filmů vždy exponované správně. Cílem bylo seznámit se s problematikou analogové fotografie, aby si každý tento proces mohl vyzkoušet. Proto byla důležitá samostatná práce a individuální přístup ke každému účastníkovi.

„V tvořivé dílně „Začátky černobílé analogové fotografie“ jsme se zaměřili na vyvolávání kinofilmu značky HP5 plus Ilford (400 ISO) nafocené analogovým fotoaparátom a zpracovaným tradiční metodou vyvoláním v tanku pomocí vývojky a ustalovače. Použili jsme práškovou vývojku Fomadon Excel, jejíž hlavní složkou je Sodium tetraborate decahydrate, Trisodium nitrilotriacetate a Dimezone S. Vyvolávací čas při této kombinaci byl 8,5 min. Potom se negativ propláchl čistou vodou a ustálil, a to 10 minut přípravkem Fomafix, který je univerzální pro filmy i papíry a jeho hlavní složkou je ammonium thiosulphate. Později jsme pak už negatívy oskenovali a zpracovali digitální formou. Workshopu se zúčastnilo 9 fotografů, přičemž

vyskúšali si tajomstvo a mystériu vzniku obrazu, zažili očakávanie čo bude na vyvolanom filme.“
/Lujza Marečková – Základy s kinofilmom, katalóg zahŕňajúci priebeh a fotografie účastníkov workshopu/

Fotografický workshop **Základy čiernobielej analógovej fotografie** prebiehal pod vedením lektorky **MgA. Lujzy Marečkovej**. Výstupom je výstava fotografií, ktorá bola plánovaná vo výstavnej sále mestského úradu vo *Velkých Pavloviciach /ČR/* a katalóg k nej, ktorý nesie názov *Začiatky s kinofilmom*. Z dôvodu pandemickej situácie sa budeme snažiť zrealizovať výstavu v tomto roku. Jej náhradou je na webových stránkach *Záhorského osvetového strediska v Senici a Mesta Velké Pavlovice /ČR/* zverejnený v online podobe sumarizujúci katalóg fotografických diel vytvorených účastníkmi tvorivej dielne. Jej účastníkmi sú 9 fotografií *Fotoklubu pri ZOS Senica* a z *Velkých Pavlovíc: Hanka Bálková, Janis Janák, Ľubomír Jarábek, Tomáš Jurovatý, Dominika Kováčová, Ľubica Krištofová, Branislav Mosný, Tomáš Tóbik* a *Jana Vondrová*. Fotografický workshop *Základy čiernobielej analógovej fotografie* a jeho výstup, výstavu fotografií *Začiatky s kinofilmom* organizoval **Trnavský samosprávny kraj – Záhorské osvetové stredisko v Senici** spolu s **Fotoklubom pri ZOS Senica** a **Mestom Velké Pavlovice /ČR/**, z verejných zdrojov ho podporil **Fond na podporu umenia**.

*Tomáš Jurovatý
Záhorské osvetové stredisko v Senici*

každý měl k dispozici 2 kusy 36 obrázkových kinofilmů. Téma si vybral každý podle svých vlastních preferencí. Účastníci se aktivně zapojili do tvorby a procesu, vyzkoušeli si tajemství a mystérium vzniku obrazu, zažili očakávání, co bude na vyvolaném filmu.“

/Lujza Marečková – Základy s kinofilmem, katalog zahrnující průběh a fotografie účastníků workshopu./

Fotografický workshop **Základy černobílé analogové fotografie** probíhal pod vedením lektorky **MgA. Lujzy Marečkové**. Výstupem je výstava fotografií, připravovaná na léto do výstavního sálu Městského úřadu Velké Pavlovice, a dále katalog k výstavě, která nese název *Začátky s kinofilmem*. Z důvodu pandemickej situace je současnou náhradou on-line katalog sumarizující fotografická díla vytvořená účastníky tvořivé dílny, vystavený na webových stránkách *Záhorského osvetového strediska v Senici a Mesta Velké Pavlovice*. Jejími účastníky je 9 fotografií z *Fotoklubu při ZOS Senica* a z *Velkých Pavlovíc: Hanka Bálková, Janis Janák, Ľubomír Jarábek, Tomáš Jurovatý, Dominika Kováčová, Ľubica Krištofová, Branislav Mosný, Tomáš Tóbik* a *Jana Vondrová*.

Fotografický workshop *Základy černobílé analogové fotografie* a jeho výstup, výstavu fotografií *Začátky s kinofilmem*, organizoval **Trnavský samosprávny kraj – Záhorské osvetové stredisko v Senici** spoločne s **Fotoklubem při ZOS Senica** a **městem Velké Pavlovice**, z veřejných zdrojů ho podpořil **Fond na podporu umění**.

Tomáš Jurovatý, odborný pracovník ZOS Senica